

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2014. július 17.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — A természetes személyek védelme a személyes adatok kezelése vonatkozásában — 95/46/EK irányelv — 2., 12. és 13. cikk — A »személyes adat« fogalma — Az érintett személy adathozzáféréshoz való jogának terjedelme — A határozatot előkészítő adminisztratív dokumentumban szereplő, a tartózkodási engedély kérelmezőjére vonatkozó adatok és jogi elemzés — Az Európai Unió Alapjogi Chartája — 8. és 41. cikk”

A C-141/12. és C-372/12. sz. egyesített ügyekben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Rechtbank Middelburg (C-141/12. sz. ügy) és a Raad van State (C-372/12. sz. ügy) (Hollandia) a Bírósághoz 2012. március 20-án és 2012. augusztus 3-án érkezett, 2012. március 15-i, illetve 2012. augusztus 1-jei határozataival terjesztett elő az előtte

Y. S. (C-141/12. sz. ügy)

és

a **Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel**,

valamint

a **Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel** (C-372/12. sz. ügy)

és

M.,

S.

között folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: M. Ilešič tanácselnök (előadó), C. G. Fernlund, A. Ó Caoimh, C. Toader és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. július 3-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: holland.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- Y. S., M. és S. képviselőjében B. Scholten, J. Hoftijzer és I. Oomen advocaten,
- a holland kormány képviselőjében B. Koopman és C. Wissels, meghatalmazotti minőségben,
- a cseh kormány képviselőjében M. Smolek, meghatalmazotti minőségben,
- a görög kormány képviselőjében E.-M. Mamouna és D. Tsagkaraki, meghatalmazotti minőségben,
- a francia kormány képviselőjében D. Colas és S. Menez, meghatalmazotti minőségben,
- az osztrák kormány képviselőjében C. Pesendorfer, meghatalmazotti minőségben,
- a portugál kormány képviselőjében L. Inez Fernandes és C. Vieira Guerra, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében B. Martenczuk, P. van Nuffel és C. ten Dam, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2013. december 12-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek a személyes adatok feldolgozása [helyesen: kezelése] vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 281., 31. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 15. kötet, 355. o.) 2. cikke a) pontjának, 12. cikke a) pontjának, 13. cikke (1) bekezdése d), f) és g) pontjának, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 8. cikke (2) bekezdésének és 41. cikke (2) bekezdése b) pontjának az értelmezésére irányulnak,
- 2 E kérelmeket az egyfelől Y. S., harmadik országbeli állampolgár, aki ideiglenes tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújtott be Hollandiában és a minister voor Immigratie, Integratie en Asiel (bevándorlási, integrációs és menekültügyi miniszter, a továbbiakban: miniszter), másfelől M. és S., szintén harmadik országbeli állampolgárok, akik ugyanilyen kérelmet nyújtottak be, és a miniszter között folyamatban lévő két jogvita keretében terjesztették elő, amely jogvita tárgya, hogy e miniszter megtagadta a tartózkodási engedély iránti kérelmeikkel kapcsolatos határozatok meghozatalát megelőzően készített adminisztratív dokumentum másolatának az említett állampolgárokkal való közlését.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 95/46 irányelv – amelynek célja az 1. cikk szerint a természetes személyek alapvető jogainak és szabadságainak, különösen a magánélet tiszteletben tartásához való joguk védelme a személyes adatok kezelése tekintetében, illetve az ilyen adatok szabad áramlásával szemben támasztott akadályok megszüntetése – (25) és (41) preambulumbekzdésében kimondja:

„(25) mivel a védelem elveinek tükröződniük kell egyrészt a személyekre [...] adatfeldolgozással foglalkozó [...] [helyesen: egyrészt az adatkezeléssel foglalkozó személyekre] [...] megállapított kötelezettségekben, különösen az adatminőség, a technikai biztonság, a felügyelő hatóság értesítése, és az adatfeldolgozáshoz [helyesen: adatkezeléshez] szükséges feltételek tekintetében, másrészt az azon egyénekre szálló jogokban, akiknek az adatai feldolgozásra [helyesen: kezelésre] kerülnek, amelyek szerint tájékoztatják őket az adatfeldolgozásról [helyesen: adatkezelésről], betekinhetnek az adatokba, helyesbítést kérhetnek, és bizonyos körülmények között tiltakozhatnak a feldolgozás [helyesen: kezelés] ellen;

[...]

(41) mivel minden személynek lehetővé kell tenni a rá vonatkozó, adatfeldolgozás [helyesen: adatkezelés] alatt álló adatokhoz való hozzáférés jogának gyakorlását, különösen az adatok helyességének és az adatfeldolgozás [helyesen: adatkezelés] jogszerűségének ellenőrzése céljából; [...]

- 4 A „személyes adat” fogalmát a 95/46 irányelv 2. cikkének a) pontja ekképpen határozza meg: „az azonosított vagy azonosítható természetes személyre (»érintettre«) vonatkozó bármely információ”.

- 5 Ezen irányelv „Adatahözáféréshez való jog” című 12. cikke előírja:

„A tagállamoknak biztosítaniuk kell minden érintett számára a jogot, hogy az adatkezelőtől:

- a) korlátozás nélkül, ésszerű időközönként, túlzott késedelem vagy költség nélkül:

- megerősítést kapjon arról, hogy rá vonatkozóan adatok feldolgozása [helyesen: kezelése] folyamatban van-e, továbbá, hogy információt kapjon legalább az adatfeldolgozás [helyesen: adatkezelés] céljáról, az érintett adatkategóriákról, a címzettekről vagy a címzettek kategóriáiról, akik felé az adatokat továbbítják,
- érthető formában értesítést kapjon az adatfeldolgozás [helyesen: adatkezelés] alatt álló adatokról és azok forrásával kapcsolatos minden rendelkezésre álló információról,

[...]

- b) az esettől függően kérje az olyan adatok helyesbítését, törlését vagy zárolását, amelyek feldolgozása [helyesen: kezelése] nem felel meg ezen irányelv rendelkezéseinek, különösen az ilyen adatok hiányos vagy hibás volta miatt;
- c) kérje az adatokról tudomást szerző harmadik felek értesítését a b) ponttal összhangban végzett minden helyesbítésről, törlésről vagy zárolásról, hacsak ez lehetetlennek nem bizonyul, vagy aránytalanul nagy erőfeszítést nem igényel.”

- 6 Az említett irányelv „Mentességek és korlátozások” című 13. cikkének (1) bekezdése értelmében:
- „A tagállamok jogszabályokat fogadhatnak el a [...] 12. [...] cikkben foglalt jogok és kötelezettségek körének korlátozására, amennyiben a korlátozás az alábbiak biztosításához szükséges:
- [...]
- d) bűncselekmények vagy a szabályozott foglalkozások etikai vétségeinek megelőzése, vizsgálata, felderítése és az ezekkel kapcsolatos eljárások lefolytatása;
- [...]
- f) a c), d) és e) pontban említett esetekben esetlegesen a hatósági feladatok gyakorlásához kapcsolódó ellenőrzési, felügyeleti és szabályozási tevékenység;
- g) az érintett, vagy mások jogainak és szabadságainak védelme.”
- 7 Ugyanezen irányelv 14. cikke előírja, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell az érintett személynek, hogy bizonyos feltételek mellett tiltakozhasson a rá vonatkozó adatok kezelése ellen.
- 8 A 95/46 irányelv 22. cikke és 23. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamoknak biztosítaniuk kell mindenki számára a bírósági jogorvoslathoz való jogot bármely olyan jogának megsértése esetén, amelyet a szóban forgó adatkezelésre alkalmazandó nemzeti jog biztosít számára, és rendelkezniük kell arról, hogy mindenki, aki jogellenes adatkezelési művelet vagy az említett irányelv értelmében elfogadott nemzeti rendelkezésekkel összeegyeztethetetlen intézkedés eredményeképpen kárt szenvedett, az adatkezelőtől kártérítésre jogosult az elszenvedett károkért.

A holland jog

- 9 A 95/46 irányelv 2., 12. és 13. cikkét a személyes adatok védelméről szóló holland törvény (Wet bescherming persoonsgegevens; a továbbiakban: Wbp) 1., 35., illetve 43. cikke ültette át a belső jogba.
- 10 A Wbp 35. cikkének szövege a következő:
- „Az érintettnek joga van ahhoz, hogy korlátozás nélkül és ésszerű időközönként az adatkezelőhöz forduljon, és tájékoztatást kérjen arról, hogy rá vonatkozóan adatok kezelése folyamatban van-e. Az adatkezelő négy héten belül írásban tájékoztatja az érintettet, ha a rá vonatkozó személyes adatok kezelése van folyamatban.
- Az ilyen adatok kezelésekor a tájékoztatásnak tartalmaznia kell azok teljes, érthető formában közölt áttekintését, a feldolgozás céljának vagy céljainak leírását, az érintett adatkategóriák megjelölését, a címzettek vagy a címzettek kategóriáinak megjelölését, akik felé az adatokat továbbítják, valamint az adatok eredetére vonatkozóan rendelkezésre álló információkat.”
- 11 A Wbp 43. cikkének e) pontja értelmében az adatkezelő mellőzheti e törvény 35. cikkének alkalmazását, amennyiben ez az érintett védelméhez vagy mások jogainak és szabadságainak biztosításához szükséges.
- 12 A külföldiek jogállásáról szóló 2000. évi holland törvény (Vreemdelingenwet 2000, a továbbiakban: 2000. évi Vw) 29. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében ideiglenes tartózkodási engedély azon külföldi részére adható ki, aki hagyományos menekültstátusszal rendelkezik. E törvény 29. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint ilyen engedély adható ki azon külföldi részére, aki bizonyította, hogy alapos oka van feltételezni, hogy kitoloncolása esetén halálbüntetés kiszabása vagy végrehajtása,

kínzás, embertelen vagy megalázó bánásmód, illetve büntetés, nemzetközi vagy belső fegyveres konfliktushelyzetekben felmerülő megkülönböztetés nélküli erőszak következtében polgári személy életének vagy testi épségének súlyos és egyedi fenyegetettsége tényleges veszélyének lenne kitéve.

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 13 A tartózkodási engedély iránti kérelmek elbírálására illetékes bevándorlási és honosítási szolgálat ügyintézője, amennyiben nem rendelkezik aláírási jogosultsággal, egy határozattervezetet készít, amelyet e szolgálaton belül egy revizor véleményez. Az ügyintéző az említett tervezethez csatol egy további dokumentumot, amelyben részletezi a revizor számára a határozattervezetét alátámasztó okokat (a továbbiakban: feljegyzés). Amennyiben az ügyintéző aláírási jogosultsággal bír, a feljegyzés nem kerül revizor elé, hanem az a határozathozatali eljárás indokainak kifejtéseként a belső határozat indokolását szolgálja. A feljegyzés az említett szolgálaton belüli előkészítő eljárás részét képezi, és nem a végleges határozatát, jóllehet bizonyos benne szereplő megfontolásokat átvehet az említett határozat indokolása.
- 14 Általában a feljegyzés a következő információkat tartalmazza: a határozat előkészítésével megbízott ügyintéző neve, telefonszáma, irodaszáma; a revizorok kézjegye és neve számára rendelkezésre álló mezők; a kérelmező adatai, így a név, születési idő, állampolgárság, nem, etnikai hovatartozás, vallás és nyelv; az eljárás menetével kapcsolatos adatok; a kérelmező által tett nyilatkozatok és bemutatott iratok adatai; az alkalmazandó jogszabályok és végül a fenti adatok értékelése az alkalmazandó jogszabályok fényében. Ezt az értékelést nevezik „jogi elemzés”-nek.
- 15 A jogi elemzés terjedelme, kifejtettsége esetről esetre igen változó, és néhány mondatról néhány oldalig terjedhet. Részletes elemzés esetében a határozat előkészítésével megbízott ügyintéző vizsgálja többek között a megtett nyilatkozatok hitelességét, és megjelöli az okokat, amelyek alapján úgy találja, hogy adott kérelmező jogosult tartózkodási engedélyre, vagy sem. Sommás elemzésben szorítkozhat csupán egy adott szakpolitikai iránymutatás végrehajtására történő hivatkozásra.
- 16 2009. július 14-ig a miniszter azt a gyakorlatot követte, hogy kérelemre kiadta a feljegyzéseket. Mivel úgy találta, hogy e kérelmek nagy száma túl nagy munkaterhet eredményez, és az érintett személyek gyakran helytelenül értelmezték a velük közölt feljegyzésben szereplő jogi elemzést, és a feljegyzések közlése miatt azokban egyre kevésbé rögzítették a bevándorlási és honosítási szolgálaton belüli véleménycserét, a miniszter ezt a gyakorlatot megszüntette.
- 17 Azóta a feljegyzések kiadása iránti kérelmeket szisztematikusan elutasították. A feljegyzés másolata helyett a kérelmező immár az e dokumentumban szereplő személyes adatok összefoglalóját kapja meg, amely tartalmazza ezen adatok eredetével kapcsolatos információt, és adott esetben azon szervezeteket, amelyekkel ezeket közölték.

A C-141/12. sz. ügy

- 18 2009. január 13-án Y. S. menedékjog alapján ideiglenes tartózkodási engedély iránti kérelmet terjesztett elő. A 2009. június 9-i határozattal elutasították e kérelmet. E határozatot a 2010. április 9-i levéllel visszavonták, és az említett kérelmet a 2010. július 6-i határozattal ismét elutasították.
- 19 2010. szeptember 10-i levelében Y. S. a 2010. július 6-i határozathoz kapcsolódó feljegyzés megküldését kérte.
- 20 A 2010. szeptember 24-i határozat megtagadta e megküldést. A határozat mindazonáltal áttekintést ad a feljegyzésben foglalt adatokról, ezen adatok eredetéről, és azokról a jogalanyokról, amelyek felé ezen adatokat továbbították. Y. S. panaszt nyújtott be a megküldés megtagadása ellen, amelyet a 2011. március 22-i határozat elutasított.

- 21 Y. S. ekkor ezen elutasító határozat ellen keresetet terjesztett a Rechtbank Middelburg (middelburgi bíróság) elé, arra hivatkozva, hogy az említett feljegyzésbe való betekintése jogszerűen nem tagadható meg.
- 22 E körülmények között a Rechtbank Middelburg felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:
- „1. A [95/46 irányelv] 2. cikkének a) pontja értelmében vett személyes adatnak minősülnek-e a feljegyzésben foglalt, az érintettről szóló és rá vonatkozó adatok?
 2. A fent hivatkozott rendelkezés értelmében vett személyes adatok körébe tartozik-e a feljegyzésben foglalt jogi elemzés?
 3. Amennyiben a Bíróság megerősíti, hogy az előzőekben említett adatok személyes adatnak minősülnek, az adatkezelő és/vagy az érintett hatóság köteles-e ezen személyes adatok tekintetében is biztosítani a [95/46] irányelv 12. cikke, illetve a Charta 8. cikkének (2) bekezdése szerinti hozzáférést?
 4. Ezzel összefüggésben közvetlenül is hivatkozhat-e az érintett a Charta 41. cikke (2) bekezdésének b) pontjára, és ha igen, úgy kell-e értelmezni az említett rendelkezésben foglalt »a [határozathozatal során történő] bizalmas adatkezeléshez [...] fűződő jogos érdekek tiszteletben tartása mellett« szövegrészt, hogy a feljegyzéshez való hozzáférés joga ezen okból megtagadható?
 5. Amennyiben az érintett a feljegyzéshez való hozzáférés iránti kérelmet terjeszt elő, az adatkezelő és/vagy az érintett hatóság a hozzáféréshez való jog biztosítása érdekében köteles-e neki az említett dokumentum másolatát átadni?»

A C-372/12. sz. ügy

Az M.-re vonatkozó jogvita

- 23 A miniszter 2009. október 28-i határozatával a 2000. évi Vw 29. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján, menedékkérőként, ideiglenes tartózkodási engedélyt adott ki M. számára. E határozat nem tartalmazott indokolást, abban az értelemben, hogy nem fejtette ki, hogy az ügyet miképp értékelte a bevándorlási és honosítási szolgálat.
- 24 2009. október 30-i levelében M. a Wbp 35. cikke értelmében kérte az e határozathoz kapcsolódó feljegyzés kiadását.
- 25 A miniszter 2009. november 4-i határozatával megtagadta M-től a hozzáférést e feljegyzéshez. Ezt a megtagadást a Wbp 43. cikkének e) pontjára alapozta, úgy találva, hogy az ilyen dokumentumhoz való hozzáférés sértheti a feljegyzés készítésével megbízott ügyintéző arra vonatkozó szabadságát, hogy bizonyos, a döntéshozatal során esetlegesen jelentőséggel bíró érveléseket vagy megfontolásokat fejthessen ki a feljegyzésben.
- 26 Mivel az e megtagadással szembeni panaszt a 2010. december 3-i határozat elutasította, M. keresetet terjesztett az utóbbi ellen a Rechtbank Middelburg elé. 2011. június 16-i határozatával e bíróság úgy ítélte meg, hogy a miniszter által a feljegyzéshez való hozzáférés megtagadásával kapcsolatban hivatkozott érdek nem minősül a Wbp 43. cikkének e) pontja szerinti védelemben részesített érdeknek, és e határozatot azon az alapon semmisítette meg, hogy az jogilag téves indokoláson alapul. E bíróság ezenfelül kimondta, hogy nem kell fenntartani e határozat jogi hatályát, hiszen a miniszter a

Wbp 35. cikkének (2) bekezdését megsértve tagadta meg a feljegyzésben szereplő jogi elemzéshez való hozzáférést, amelyből kiderülne, hogy M. miért nem hivatkozhat a 2000. évi Vw 29. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti menekültként való elismerésre.

Az S.-re vonatkozó jogvita

- 27 2010. február 10-i, indokolás nélküli határozatában a miniszter ideiglenes rendes tartózkodási engedélyt adott ki S. számára „drámai körülményei” okán. 2010. február 19-i levelében S. a Wbp 35. cikke alapján az e határozathoz tartozó feljegyzés megküldését kérte.
- 28 E kérelmet elutasította a 2010. március 31-i határozat, amelyet egy panaszt követően megerősített a 2010. október 21-i határozat. Ez utóbbiban a miniszter azt az álláspontot képviselte, hogy a 2010. március 31-i határozat már megjelölte, hogy mely személyes adatok szerepelnek a feljegyzésben; és ekképpen e határozat eleget tett a hozzáférés iránti kérelemnek. A miniszter úgy találta egyébiránt, hogy a Wbp nem biztosít jogot a feljegyzéshez való hozzáféréshez.
- 29 2011. augusztus 4-i határozatában a Rechtbank Amsterdam (amszterdami bíróság) az S. által a 2010. október 21-i határozattal szemben benyújtott keresetet megalapozottnak találta, és e határozatot megsemmisítette. E bíróság megállapította többek között, hogy a szóban forgó feljegyzés nem tartalmaz egyéb információt, mint az S.-t érintő személyes adatokat, és S. a Wbp értelmében hozzáférési joggal rendelkezik ezen adatokhoz, a miniszter által megtagadott hozzáférés pedig nem érvényesen megalapozott.
- 30 Mind az M.-et érintő, mind az S.-t érintő jogvitában a miniszter úgy határozott, hogy fellebbezést terjeszt a Raad van State (államtanács) elé.
- 31 E körülmények között a Raad van State egyesítette az M.-re és az S.-re vonatkozó ügyeket, felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:
- „1. Úgy kell-e értelmezni a [95/46] irányelv 12. cikke a) pontjának második francia bekezdését, hogy az érintettnek joga van a személyes adatai kezelését tartalmazó dokumentum másolatának igényléséhez, vagy elegendő, ha érthető formában teljes áttekintést nyújtanak neki az érintett dokumentumban kezelt személyes adatairól?
 2. Úgy kell-e értelmezni [a Charta] 8. cikkének (2) bekezdése szerinti »joga van ahhoz, hogy [...] megismerje« szövegrészt, hogy az érintettnek joga van a személyes adatai kezelését tartalmazó dokumentum másolatának igényléséhez, vagy elegendő, ha a [95/46] irányelv 12. cikke a) pontjának második francia bekezdése értelmében vett érthető formában teljes áttekintést nyújtanak neki az érintett dokumentumban kezelt személyes adatairól?
 3. A [Charta] 41. cikke (2) bekezdése b) pontjának címzettjei-e az Európai Unió tagállamai is, amennyiben a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében az Unió jogát hajtják végre?
 4. [A Charta] 41. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti bizalmas adatkezeléshez fűződő jogos érdeket jelent-e az a következmény, hogy a »feljegyzésekhez« való hozzáférés engedélyezése miatt ezek már nem tartalmaznak indokolást azzal kapcsolatban, hogy miért javasolnak egy adott határozatot, és ez hátrányos hatással van az érintett hatóságon belüli zavartalan eszmecsere és a rendes határozathozatalra?
 5. A »feljegyzésben« szereplő jogi elemzések a [95/46] irányelv 2. cikkének a) pontja szerinti személyes adatnak tekinthetőek-e?

6. A mások jogainak és szabadságainak a [95/46] irányelv 13. cikke (1) bekezdésének g) pontja szerinti védelmébe tartozik-e az érintett hatóságon belüli zavartalan belső eszmecseréhez fűződő érdek? Amennyiben erre a kérdésre nemleges válasz adandó: az említett érdek az irányelv 13. cikke (1) bekezdése d) vagy f) pontjának hatálya alá tartozik-e?”

32 A Bíróság 2013. április 30-i határozatában a C-141/12. és C-372/12. sz. ügyeket a szóbeli szakasz lefolytatása és az ítélethozatal céljából egyesítette.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

A „személyes adatok” fogalmára vonatkozóan a C-141/12. sz. ügyben feltett első és második kérdésről, valamint a C-372/12. sz. ügyben feltett ötödik kérdésről

33 A C-141/12. sz. ügyben feltett első és második kérdéssel, valamint a C-372/12. sz. ügyben feltett ötödik kérdéssel, amelyeket együttesen kell vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróságok lényegében arra keresnek választ, hogy a 95/46 irányelv 2. cikkének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az e rendelkezés szerinti „személyes adatok” körébe tartoznak-e a feljegyzésben foglalt, a tartózkodási engedély kérelmezőjére vonatkozó adatok és a jogi elemzés.

34 Amennyiben valamennyi érdekelt, aki ezzel kapcsolatban állást foglalt, úgy találta, hogy a tartózkodási engedély kérelmezőjére vonatkozó, a feljegyzésben foglalt adatok megfelelnek a „személyes adatok” fogalmának, és ennél fogva a C-141/12. sz. ügyben feltett első kérdésre igenlő választ javasolnak, a vélemények eltérnek az ezen adminisztratív dokumentumban foglalt jogi elemzést illetően, ami a C-141/12. sz. ügyben feltett második kérdés, valamint a C-372/12. sz. ügyben feltett ötödik kérdés tárgyát képezi.

35 Mind Y. S., M. és S., mind a görög, az osztrák és a portugál kormány, illetve az Európai Bizottság úgy találja, hogy amennyiben e jogi elemzés egy konkrét természetes személyre vonatkozik, és a helyzetén és egyedi jellemzőin alapul, annyiban szintén az említett fogalom körébe tartozik. A görög kormány és a Bizottság ugyanakkor kifejti, hogy ez kizárólag azon jogi elemzések esetében igaz, amelyek természetes személyre vonatkozó adatokat tartalmaznak, és azok esetében nem, amelyek kizárólag elvont jogi értelmezést tartalmaznak, míg M. és S. úgy vélik, hogy még az ilyen elvont értelmezés is az említett rendelkezés hatálya alá tartozik, amennyiben az meghatározó a tartózkodási engedély iránti kérelem elbírálásánál, és azt a kérelmező konkrét esetére alkalmazzák.

36 Ezzel szemben a holland, a cseh és a francia kormány szerint a feljegyzésben foglalt jogi elemzés nem tartozik a „személyes adatok” fogalmának körébe.

37 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 95/46 irányelv 2. cikkének a) pontja a személyes adatokat „az azonosított vagy azonosítható természetes személyre vonatkozó bármely információ”-ként határozza meg.

38 Márpedig nem kétséges, hogy a feljegyzésben szereplő, a tartózkodási engedély kérelmezőjére vonatkozó adatok, így a név, születési idő, állampolgárság, nem, etnikai hovatartozás, vallás és nyelv, olyan információknak minősülnek, amelyek e természetes személyre vonatkoznak, akit e feljegyzés többek között a nevével azonosít, és ezen információk következképpen „személyes adatok”-nak minősülnek (lásd ebben az értelemben többek között: Huber-ítélet, C-524/06, EU:C:2008:724, 31. és 43. pont).

39 Ezzel szemben a feljegyzésben szereplő jogi elemzést illetően meg kell állapítani, hogy míg az tartalmazhat személyes adatokat, az elemzés maga nem minősül a 95/46 irányelv 2. cikkének a) pontja szerinti ilyen adatnak.

- 40 Ugyanis, amint azt lényegében a főtanácsnok indítványának 59. pontjában megállapította, valamint a holland, a cseh és a francia kormány is kifejtette, az ilyen jogi elemzés nem a tartózkodási engedély kérelmezőjére vonatkozó információnak minősül, hanem legfeljebb, amennyiben nem a jog tisztán elvont értelmezésére szorítkozik, az értékelésre és e jog illetékes hatóság által e kérelmező helyzetére történő alkalmazására vonatkozó információ, amely helyzet többek között a kérelmező személyére vonatkozóan az e hatóság rendelkezésére álló személyes adatok alapján nyer megállapítást.
- 41 A 95/46 irányelv szerinti „személyes adatok” fogalmának ilyen értelmezése nem csupán az irányelv 2. cikkének a) pontjából következik, hanem azt az irányelv célja és szerkezete is megerősíti.
- 42 Az irányelv 1. cikke szerint az irányelv célja a természetes személyek alapvető jogainak és szabadságainak, különösen a magánélet tiszteletben tartásához való joguknak a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelme, és ezáltal annak lehetővé tétele, hogy ezen adatok a tagállamok között szabadon áramoljanak.
- 43 A 95/46 irányelv (25) preambulumbekzdése értelmében a személyek irányelvben meghatározott védelme elveinek tükröződniük kell egyrészt az e személyeket érintő adatokat kezelő személyekre megállapított kötelezettségekben, másrészt az azon egyénekre szálló jogokban, akiknek az adatai kezelésre kerülnek, amelyek szerint tájékoztatják őket az adatkezelésről, betekintheznek az adatokba, helyesbítést kérhetnek, és bizonyos körülmények között tiltakozhatnak a kezelés ellen,
- 44 Az érintett személynek a 95/46 irányelvben hivatkozott e jogait illetően meg kell jegyezni, hogy a magánélet tiszteletben tartásához való alapvető jog magában foglalja többek között, hogy az érintett személy megbizonyosodhasson arról, hogy a rá vonatkozó személyes adatok helyesek és azokat jogszerűen kezelik. Amint ezen irányelv (41) preambulumbekzdéséből kitűnik, a szükséges ellenőrzések elvégzése céljából minden személy számára biztosítani kell az irányelv 12. cikkének a) pontja értelmében a rá vonatkozó, adatkezelés alatt álló adatokhoz való hozzáférés jogának gyakorlását. E hozzáféréshez való jog szükséges többek között annak lehetővé tételéhez, hogy az érintett kérelmére az adatkezelő helyesbítse, törölje vagy zárolja adott esetben ezen adatokat, és ekképpen az érintett gyakorolhassa az említett irányelv 12. cikke b) pontjában szereplő jogait (lásd ebben az értelemben: Rijkeboer-ítélet, C-553/07, EU:C:2009:293, 49. és 51. pont).
- 45 Márpedig ellentétben a tartózkodási engedély kérelmezőjére vonatkozó adatokkal, amelyek a feljegyzésben szerepelnek, és amelyek az abban foglalt jogi elemzés tényszerű alapját képezhetik, az ilyen elemzés, amint azt a holland és a francia kormány megjegyezte, önmagában nem képezheti a pontosságára vonatkozó, e kérelmező általi ellenőrzés vagy a 95/46 irányelv 12. cikkének b) pontja szerinti helyesbítés tárgyát.
- 46 E körülmények között a tartózkodási engedély kérelmezője hozzáférési jogának kiterjesztése e jogi elemzésre valójában nem ezen irányelv célját szolgálná, ami a kérelmező magánélet tiszteletben tartásához való joga védelmének biztosítása a kérelmezőre vonatkozó adatok kezelése tekintetében, hanem az adminisztratív dokumentumokhoz való hozzáférési jogának biztosítását szolgálná, ami azonban nem célja a 95/46 irányelvnek.
- 47 Hasonló összefüggésben a személyes adatok uniós intézmények által történő kezelését illetően, amit egyfelől a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása [helyesen: kezelése] tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2000. december 18-i 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2001. L 8., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 26. kötet, 102. o.), másfelől pedig az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 145., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 331. o.), a Bíróság már kimondta a Bizottság kontra Bavarian Lager ítélet 49. pontjában (C-28/08., EU:C:2010:378), hogy az említett rendeleteknek eltérő a célja, valamint hogy az 1049/2001 rendelettel ellentétben a 45/2001 rendeletnek nem célja a hatóságok döntéshozatali folyamata átláthatóságának

biztosítása, és a helyes igazgatási gyakorlat elősegítése a dokumentumokhoz való hozzáférés joga gyakorlásának megkönnyítése által. E megállapítás egyaránt érvényes a 95/46 irányelvre, amelynek célja lényegében megfelel a 45/2001 rendeletének.

- 48 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy a C-141/12. sz. ügyben feltett első és második kérdésre, valamint a C-372/12. sz. ügyben feltett ötödik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 95/46 irányelv 2. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a feljegyzésben, és adott esetben a feljegyzésben szereplő jogi elemzésben foglalt, a tartózkodási engedély kérelmezőjére vonatkozó adatok az e rendelkezés szerinti „személyes adatok”-nak minősülnek, azonban maga az említett elemzés nem minősíthető ugyanígy.

A hozzáférési jog korlátozásának lehetőségére vonatkozóan a C-372/12. sz. ügyben feltett hatodik kérdéstről

- 49 A C-141/12. sz. ügyben feltett első és második kérdésre, valamint a C-372/12. sz. ügyben feltett ötödik kérdésre adott válasza, valamint arra figyelemmel, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kifejtette, hogy a C-372/12. sz. ügyben feltett hatodik kérdést csak akkor kell megválaszolni, ha a feljegyzésben foglalt jogi elemzést személyes adatnak kell tekinteni, e hatodik kérdést nem kell megválaszolni.

A hozzáférés jogának terjedelmére vonatkozóan a C-141/12. sz. ügyben feltett harmadik és ötödik kérdéstről, valamint a C-372/12. sz. ügyben feltett első és második kérdéstről

- 50 A C-141/12. sz. ügyben feltett harmadik és ötödik kérdéssel, valamint a C-372/12. sz. ügyben feltett első és második kérdéssel, amelyeket együttesen kell vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróságok lényegében arra keresnek választ, hogy a 95/46 irányelv 12. cikkének a) pontját és a Charta 8. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a tartózkodási engedély kérelmezője hozzáférési joggal rendelkezik a rá vonatkozó, a feljegyzésben foglalt adatokhoz, és amennyiben igen, e hozzáférési jog azt jelenti-e, hogy az illetékes hatóságoknak e feljegyzésről másolatot kell biztosítani számára, vagy elegendő, ha érthető formában teljes áttekintést nyújtanak neki ezen adatairól.
- 51 A Bíróság előtti eljárásban részt vevő valamennyi fél úgy véli, hogy a 95/46 irányelv 12. cikkének a) pontja a tartózkodási engedély kérelmezője számára hozzáférési jogot biztosít a feljegyzésben szereplő valamennyi személyes adathoz, jöllehet a „személyes adatok” fogalmának értelmezésétől függően eltérő az álláspontjuk e jog konkrét terjedelmét illetően.
- 52 Azon kérdést illetően, hogy e hozzáférési jognak milyen formát kell öltenie, Y. S., M. és S., valamint a görög kormány úgy véli, hogy a kérelmezőnek joga van ahhoz, hogy a feljegyzésről másolatot kapjon. Ugyanis csak e másolat teszi lehetővé a kérelmező számára, hogy megbizonyosodjon arról, hogy a feljegyzésben rá vonatkozó valamennyi személyes adatnak birtokában van.
- 53 Ezzel ellentétben a holland, a cseh, a francia és a portugál kormány, valamint a Bizottság szerint sem a 95/46 irányelv 12. cikkének a) pontja, sem a Charta 8. cikkének (2) bekezdése nem rója a tagállamokra annak kötelezettségét, hogy a feljegyzésről másolatot biztosítsanak a tartózkodási engedély kérelmezője számára. Ekképpen léteznek más módjai is az ilyen dokumentumban foglalt személyes adatok érthető formában való közlésének, többek között az említett adatokról nyújtott teljes és érthető áttekintés nyújtása.
- 54 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy a 95/46 irányelv rendelkezéseit, amennyiben az alapvető szabadságok és különösen a magánélet tiszteletben tartásához való jog megsértésére alkalmas személyes adat kezelést szabályozzák, szükségszerűen az alapvető jogok fényében kell értelmezni, amelyek a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint azon általános jogelvek szerves részét képezik, amelyek tiszteletben tartását a Bíróság biztosítja, és amelyek immár a Charta részét képezik (lásd

többek között: Connolly kontra Bizottság ítélet, C-274/99 P, EU:C:2001:127, 37. pont, valamint Österreichischer Rundfunk és társai ítélet, C-465/00., C-138/01 és C-139/01, EU:C:2003:294, 68. pont, valamint Google Spain és Google, C-131/12, EU:C:2014:317, 68. pont).

- 55 A Charta 8. cikke, amely biztosítja a személyes adatok védelméhez való jogot, (2) bekezdésében többek között úgy rendelkezik, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy a róla gyűjtött adatokat megismerje. E követelményt teljesülését a 95/46 irányelv 12. cikkének a) pontja ülteti át a gyakorlatba (lásd ebben az értelemben: Google Spain és Google ítélet, EU:C:2014:317, 69. pont).
- 56 A 95/46 irányelv e rendelkezése előírja, hogy a tagállamok biztosítják minden érintett számára a jogot, hogy az adatkezelőtől korlátozás nélkül, ésszerű időközönként, túlzott késedelem vagy költség nélkül értesítést kapjon az adatkezelés alatt álló adatokról és azok forrásával kapcsolatos minden rendelkezésre álló információról.
- 57 Bár a 95/46 irányelv előírja ekképpen a tagállamok számára, hogy biztosítsák valamennyi érintett személy számára, hogy a személyes adatok kezelőjétől értesítést kaphassanak a rájuk vonatkozó, kezelés alatt álló, valamennyi ilyen jellegű adatról, azonban ezen államokra bízva ezen értesítés konkrét formájának meghatározását, amennyiben az „érthető”, azaz lehetővé teszi az érintett személy számára ezen adatok megismerését, és ezek pontosságának és irányelvnek megfelelő kezelésének ellenőrzését, annak érdekében, hogy e személy adott esetben gyakorolhassa az irányelv 12. cikkének b) és c) pontja, 14., 22. és 23. cikke által biztosított jogait (lásd ebben az értelemben: Rijkeboer-ítélet, EU:C:2009:293, 51. és 52. pont).
- 58 Következésképpen, amennyiben az e hozzáférési jog által elérni kívánt cél teljes mértékben kielégíthető az értesítés más módja által, az érintett személy sem a 95/46 irányelv 12. cikkének a) pontjából, sem a Charta 8. cikkének (2) bekezdéséből nem származtathat jogot az ezen adatokat tartalmazó eredeti dokumentum vagy fájl másolatának igénylésére. Annak érdekében, hogy az érintett személy csupán a rá vonatkozó személyes adatokhoz kapjon hozzáférést, és más információkhoz ne, másolatot kaphat az eredeti dokumentumról vagy fájlról, amelyben a többi információ olvashatatlanná lett téve.
- 59 Az alapügyek alapjául szolgáló esetekhez hasonló esetekben a jelen ítélet 48. pontjában adott válaszból következik, hogy a tartózkodási engedély kérelmezőjére vonatkozóan a feljegyzésben, és adott esetben a jogi elemzésben foglalt adatok a 95/46 irányelv 12. cikkének a) pontja szerinti „személyes adatok”-nak minősülnek. Következésképpen a hozzáférési jog, amelyre e kérelmező a 95/46 irányelv 12. cikkének a) pontja és a Charta 8. cikkének (2) bekezdése alapján hivatkozhat, kizárólag ezen adatokra vonatkozik. Ahhoz, hogy e hozzáférési jog biztosítva legyen, elegendő, ha a tartózkodási engedély kérelmezője megkapja valamennyi ilyen adat teljes, érthető, azaz olyan formában közölt áttekintését, amely lehetővé teszi a kérelmező számára ezen adatok megismerését, és ezek pontosságának és irányelvnek megfelelő kezelésének ellenőrzését, annak érdekében, hogy adott esetben gyakorolhassa az említett irányelv 12. cikkének b) és c) pontja, 14., 22. és 23. cikke által biztosított jogait.
- 60 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy a C-141/12. sz. ügyben feltett harmadik és ötödik kérdésre, valamint a C-372/12. sz. ügyben feltett első és második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 95/46 irányelv 12. cikkének a) pontját és a Charta 8. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a tartózkodási engedély kérelmezője hozzáférési joggal rendelkezik a nemzeti közigazgatási hatóságok által kezelt, rá vonatkozó valamennyi személyes adathoz ezen irányelv 2. cikkének b) pontja értelmében. E hozzáférési jog biztosításához elegendő, ha e kérelmező megkapja valamennyi ilyen adat teljes, érthető, azaz olyan formában közölt áttekintését, amely lehetővé teszi e kérelmező számára ezen adatok megismerését, és ezek pontosságának és ezen irányelvnek megfelelő kezelésének ellenőrzését, annak érdekében, hogy adott esetben gyakorolhassa az említett irányelv által biztosított jogait.

A Charta 41. cikkére vonatkozóan a C-141/12. sz. ügyben feltett negyedik kérdésről, valamint a C-372/12. sz. ügyben feltett harmadik és negyedik kérdésről

- 61 A C-141/12. sz. ügyben feltett negyedik kérdéssel, valamint a C-372/12. sz. ügyben feltett harmadik és negyedik kérdéssel, amelyeket együttesen kell vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróságok lényegében arra keresnek választ, hogy a Charta 41. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy a tartózkodási engedély kérelmezője hivatkozhat a nemzeti hatóságokkal szemben az iratokba való betekintés e rendelkezés szerinti jogára, és ha igen, mi az említett rendelkezésben foglalt „a [határozathozatal során történő] bizalmas adatkezeléshez [...] fűződő jogos érdekek tiszteletben tartása mellett” szövegrész tartalma.
- 62 A Bizottság úgy véli, hogy e kérdések elfogadhatatlanok, mivel megfogalmazásuk hipotetikus és homályos.
- 63 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróság által előterjesztett kérelmet, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (lásd különösen: Márquez Samohano ítélet, C-190/13, EU:C:2014:146, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 64 A jelen ügyben azonban erről nincs szó. A kérdést előterjesztő bíróságok által kifejtett tényállásra tekintettel nem tűnik úgy, hogy tisztán hipotetikus jellegű lenne az arra vonatkozó kérdés, hogy az alapeljárások felperesei hivatkozhatnak-e a Charta 41. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján a tartózkodási engedély iránti kérelmekkel kapcsolatos iratokba való betekintési jogra. A kérdések megfogalmazása, valamint az előzetes döntéshozatalra utaló határozatokban foglalt vonatkozó információk ráadásul kellőképp világosak e kérdések terjedelmének meghatározásához, és annak lehetővé tételéhez, hogy egyfelől a Bíróság választ adjon e kérdésekre, másfelől, hogy az érdekeltek az Európai Unió Bírósága alapokmánya 23. cikkének megfelelően benyújthassák észrevételeiket.
- 65 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések érdemét illetően Y. S., M. és S., valamint a görög kormány úgy véli, hogy a tartózkodási engedély kérelmezője alapíthat a Charta 41. cikke (2) bekezdésének b) pontjára az iratokba való betekintési jogot, mivel az ilyen engedély kiadására irányuló eljárás keretében a nemzeti hatóságok a menedékjogi irányelveket hajtják végre. Ezzel ellentétben a holland, a cseh, a francia, az osztrák és a portugál kormány, valamint a Bizottság úgy véli, hogy a Charta 41. cikke kizárólag az uniós intézményekre vonatkozik, és következésképpen nem alapítható rá az iratokba való betekintési jog a nemzeti eljárás keretében.
- 66 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy a Chartának „A megfelelő ügyintézéshez való jog” című 41. cikke az (1) bekezdésében kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit az Unió intézményei, szervei és hivatalai részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. E cikk (2) bekezdése kifejti, hogy e jog magában foglalja különösen mindenkinek a jogát arra, hogy a személyére vonatkozó iratokba a bizalmas adatkezeléshez, illetőleg a szakmai és üzleti titokhoz fűződő jogos érdekek tiszteletben tartása mellett betekintsen.
- 67 A Charta 41. cikkének megfogalmazásából ekképpen kitűnik, hogy annak címzettjei nem a tagállamok, hanem kizárólag az Unió intézményei, szervei és hivatalai (lásd ebben az értelemben: Cicala-ítélet, C-482/10., EU:C:2011:868, 28. pont). Ennélfogva a tartózkodási engedély kérelmezője nem alapíthat a Charta 41. cikke (2) bekezdésének b) pontjára a kérelmével kapcsolatos nemzeti iratokba való betekintési jogot.

- 68 Kétségtelen, hogy az e rendelkezésben szereplő megfelelő ügyintézéshez való jog az uniós jog egyik alapelvét fejezi ki (H. N. ítélet, C-604/12., EU:C:2014:302, 49. pont). Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróságok a jelen ügyekben feltett kérdéseikkel nem ezen alapelv értelmezését kérik, hanem azt kívánják megtudni, hogy a Charta 41. cikke alkalmazható-e az Unió tagállamaira.
- 69 Ennélfogva a C-141/12. sz. ügyben feltett negyedik kérdésre, valamint a C-372/12. sz. ügyben feltett harmadik és negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a Charta 41. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy a tartózkodási engedély kérelmezője nem hivatkozhat e rendelkezésre a nemzeti hatóságokkal szemben.

A költségekről

- 70 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A személyes adatok feldolgozása [helyesen: kezelése] vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a tartózkodási engedély kérelmezőjére vonatkozó adatok, amelyek egy olyan adminisztratív dokumentumban szerepelnek, mint amilyen az alapeljárásokban szóban forgó „feljegyzés” – amelyben az ilyen kérelemmel kapcsolatos határozathozatalt megelőző eljárás keretében a határozattervezet elkészítésével megbízott ügyintéző kifejti e tervezet indokait –, és adott esetben az e dokumentumban foglalt jogi elemzésben szereplő adatok, az e rendelkezés szerinti „személyes adatok”-nak minősülnek, azonban maga az említett elemzés nem minősíthető ugyanígy.**
- 2) **A 95/46 irányelv 12. cikkének a) pontját és az Európai Unió Alapjogi Chartája 8. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a tartózkodási engedély kérelmezője hozzáférési joggal rendelkezik a nemzeti közigazgatási hatóságok által kezelt, rá vonatkozó valamennyi személyes adathoz ezen irányelv 2. cikkének b) pontja értelmében. E hozzáférési jog biztosításához elegendő, ha e kérelmező megkapja valamennyi ilyen adat teljes, érthető, azaz olyan formában közölt áttekintését, amely lehetővé teszi e kérelmező számára ezen adatok megismerését, és ezek pontosságának és ezen irányelvnek megfelelő kezelésének ellenőrzését, annak érdekében, hogy az említett kérelmező adott esetben gyakorolhassa az említett irányelv által biztosított jogait.**
- 3) **Az Európai Unió Alapjogi Chartája 41. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy a tartózkodási engedély kérelmezője nem hivatkozhat e rendelkezésre a nemzeti hatóságokkal szemben.**

Aláírások